

ročník IV.

čtvrtek 24. října 2024

foto Jana Matěásková

Milí přátelé!

**Deratizéři vyklízeli byt mého zesnulého souseda.
V bílých kombinézách a v maskách vynášeli matrace a další věci.
Takový... ne moc příjemný vhléd do budoucnosti... :(**

‖ **Milan Starec: Stavební vývoj sladoven a pivovarů na Turnovsku**

Sladovny a pivovary na Turnovsku a jejich stavebně-technologický vývoj budou tématem další z doprovodných přednášek k výstavě *Kde se pivo vaří...*

Pan Milan Starec, odborník, který úspěšně zrekonstruoval pivovar v Kostelci nad Černými lesy, přiblíží pravidla výstavby sladoven a pivovarů v minulosti. Zjistíme, že uspořádání je i po staletích čitelné v různých stavebních fázích, i když je často překryly další úpravy. Stavební a technologický vývoj sladoven a pivovarů nám Milan Starec představí i s přihlédnutím k lokálním příkladům.

Budete moci poznat také současnou produkci pivovaru v Kostelci nad Černými lesy.

30. 10. od 17:00 /Muzeum Českého ráje v Turnově

‖ **Turnovské kulturní tipy:**

Čtvrtek 24. říjen od 17.00

Turnov II – knihovna na vlakovém nádraží

Pobřeží Slonoviny

Vydejme se společně do západní Afriky a poznejme skutečný život místních obyvatel. Prozkoumáme Abidjan, největší město Pobřeží Slonoviny, jeho chudinské části, ale i tu moderní s mrakodrapy. Věděli jste, že v hlavním městě Yamoussoukru je největší křesťanská katedrála světa? A nedaleko od ní před prezidentským palácem krokodýli? Také zajdeme na fotbal, ochutnáme místní speciality, navštívíme trhy s dřevodělnými výrobky a v závěru tripu se přesuneme na pobřeží Indického oceánu a pokusíme se dostat i do Ghany. A bude to ještě mnohem více. Přednáší Jiří Kafka.

Pátek 25. října od 19 hodin v divadle

Pohovka: Zdeněk Maryška

Zdeněk Maryška pochází z Mariánských Lázní, kam se dodnes rád vrací. Svůj herecký křest si odbyl po maturitě v plzeňském divadle Alfa, následně začal studovat herectví v Brně na JAMU. Mezitím hostoval na scéně Slováckého divadla v Uherském Hradišti, po dokončení studia zakotvil na jednu sezónu v Divadle J. K. Tyla v Plzni, na dalších deset let spojil svůj život s Brnem a jeho scénami. Před filmovou kamerou stál poprvé v seriálu Slovácko sa nesudí.

Počátkem 80. let emigroval do USA, kde se zpočátku protloukal například jako číšník v hotelu, později se ale uplatnil jako redaktor a hlasatel Svobodné Evropy a nakonec se prosadil i jako herec. V roce 1995 se vrátil do Čech, načež vzápětí dostal roli v televizním seriálu Detektiv Martin Tomsa. Za svou stěžejní roli považuje postavu Lukáška v Herzově absurdním podobenství Pasáž,

nadále se uplatňuje v televizních pohádkách a seriálech, naposledy jsme ho mohli například vidět v menší, ale výrazné roli německého hosta ve filmu *Obsluhoval jsem anglického krále*.

Co se týče divadla, pohostinsky hraje v Divadle Na Fidlovačce a v Činoherním klubu. Významné je také působení Zdeňka Maryšky v dabingu.

Večerem provází Petr Vydra. Hudební doprovod Andy Seidl a Pavel Půta.
Vstupné od 200 Kč

pondělí 28. října od 18 hodin v divadle

Slavnostní večer - Oslavy 28. října

Tradiční akce oslav 28. října pořádaná Městem Turnov vyvrcholí v turnovském divadle. Pietní akt proběhne u pomníku padlých ve Skálově ulici od 17:00 hodin. Od 18:00 hodin se uskuteční Slavnostní večer, v jehož první polovině dojde k udílení cen, v druhé polovině večera vystoupí Anna Polívková s komediální One Women Show Proslov.

Zveme vás na Slavnostní předávání ceny sdružení „Probud' me lidstvo“. Naše ručně vyrobené „Zlaté srdce se 4 aortami“ převezme Anna Polívková a jak bývá zvykem, přednese proslov na téma „Jak probudit lidstvo“. Ceremoniál zaštiťuje předseda spolku Jiří Zeman. Součástí večera bude i hlasování o změně názvu spolku. Anna Polívková se s humorem a sebeironií utkala se svým věčným dilematem – vyjadřovat se slovy má v popisu práce často, ale nebylo by lepší, kdyby mlčela? Umí to i jinak, je přeci diplomovaná specialistka na pohybové divadlo.

Volné vstupenky k vyzvednutí pouze na recepci Střelnice.

pátek 1. listopadu, 19.00, Klub KUS

Tony Beat

Kapela Tony Beat je v Turnově již ověřenou značkou. Skupina přátel a muzikantů zahraje známé i neznámé hity. Těšte se na další vystoupení nově vzniklého hudebního tělesa, které už při své premiéře v Klubu Kus v minulém roce sklidilo velký úspěch.

pátek 1. listopadu, 19.30, divadlo

Velké lásky v malém hotelu

Bláznivá komedie Raye Cooneyho vypráví o tom, že ani člen vlády by si neměl něco začínat s vdanou sekretářkou. A pokud si vybere k záletům hotel, kde je i jeho manželka a čínská obsluha mu moc nerozumí, je to přímo katastrofa. To potom potřebuješ spolehlivého tajemníka, který dokáže vyrobiť takové alibi, nad kterými zůstává rozum stát. Pokud se do toho ale připlete puritánská poslankyně a podváděný manžel, je jasné, že v hotelu vypukne peklo.

Hraje: Divadelní společnost Háta

sobota 2. listopadu, 19.00, Klub KUS

Básníci ticha 2024: Vladimír Merta

Vladimír Merta se narodil v Praze, kde studoval na ČVUT a FAMU. Během studijního pobytu ve Francii začal koncem šedesátých let skládat vlastní písně, první LP deska Ballades de Prague vyšla více méně náhodou v roce 1969 u francouzské společnosti Vogue, dnes má mezi sběrateli cenu zlata (reedice na CD 2009 a na LP v roce 2019). Další možnosti silně omezila represe režimu, jeho první domácí album Pravda o Marii z roku 1970 již nesmělo vyjít, ale Merta s přestávkami koncertoval, publikoval a pokoušel se o vlastní filmařské projekty, byť oficiálními místy nepodporován. V sedmdesátých a osmdesátých letech se stal nedotknutelnou písničkářskou ikonou.

Z množství dalších aktivit zmiňme spolupráci se souborem židovských písní Mišpacha, barokní a renesanční hudbu s Janou Lewitovou, s dalšími o generaci mladšími muzikanty natočil dvě řadová alba Domilováno (2013) a Imagena (2014). V roce 2018 vstoupil do síně slávy České hudební akademie. V letošním roce vydal své nejnovější album s názvem České sny – Nejisté jistoty 1, již se dostalo řady nadšených recenzí.

neděle 3. listopadu, 19.30, divadlo

Memento Mori

Osamocená bytost. Moc podivná pro živé a moc živá pro mrtvé. Čeká. Až odbije čas. I vám. Žije? Nebo sám shůry sleduje, jak se žije či dožívá? Hrobníkův příběh rozkrývá předurčenost člověka, nepřízeň osudu a neschopnost cokoliv zvrátit. Sarkasmus a nadsázka jdou ruku v ruce s lyrickou pantomimou. Řečí těla jsou vyprávěny nejkrutější zlomové okamžiky lidského života. Sisyfovská brigáda hrobaře Azraela je zřetězenou situační komikou, při níž úsměv trpkne na rtech, zatímco se humor prožírá do kostí. Horrorová groteska a humor pro otrlé. Je pantomima opravdu mrtvá?

≡ 26. 10. od 19 hodin**Nocturno na Sychrově - koncert**

Zámeckému prostředí do romantismu sevřeného Sychrova je na míru ušitý program písňového repertoáru 19. a počátku 20. století, ve kterém si podávají ruce čeští velikáni Dvořák a Martinů s těmi evropskými, Straussem, Debussym, Zemlinským nebo Szymanowskim.

Kromě písňového recitálu je program zpestřen také klavírními skladbami, Smetanovou koncertní etudou a dechberoucím Chopinovým Nocturnem Desdur.

≡ 26. 10. od 10.00 do 15.00 na Valdštejně**Podzimní slavnost**

Závěrečná akce sezóny ve znamení oslav přírody a lesa. Naučný program pro rodiny s dětmi, vyhlášení dětské výtvarné soutěže, tvořivé dílny a prezentace spolků, které s přírodou a lesem souvisí.

≡ Cyklostezka Greenway Jizera se rozroste o další úsek z Turnova do Svijan. Stavba začne příští rok

Z Turnova do Svijan přes obce Modřišice, Přepeře, Všeň a Příšovice po novém povrchu. Cyklisté by se mohli v roce 2026 dočkat nového úseku Greenway Jizera. Krajský radní na svém jednání schválili zahájení veřejné zakázky na tento projekt. Její předpokládaná hodnota nesmí překročit 44,8 milionu korun s daní. Kromě kraje se na financování budou podílet i některé výše zmíněné obce. Úsek bude dlouhý 9,208 kilometru. Projekt je rozdělený na dvě části – první úsek z Turnova do Přepeř bude dokončený v roce 2025 a druhá navazující část v roce následujícím.

„Cyklotrasa Greenway Jizera se rozrůstá o nové úseky a lávky, zatímco údržba stávajících částí pokračuje. Jsem rád, že jsme se dohodli s městem Turnov a obcemi Modřišice, Přepeře, Příšovice a Všeň na výstavbě úseku z Turnova do Příšovic. Pevně věřím, že ještě v letošním roce vybereme firmu a v příštím roce začne stavba. Nového úseku by se tak cyklisté mohli dočkat v roce 2026,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Na úsek z Turnova do Svijan získalo město Turnov stavební povolení v loňském roce. Projekt bude rozdělen na dvě části. První úsek o celkové délce 4,848 kilometru povede z města Turnov na začátek obce Modřišice a měl by být dokončen v roce 2025. Úpravy budou různorodé – od vytvoření přidruženého cyklokoridoru, nové cyklostezky s asfaltovým povrchem až po doplnění značení u již stávajících vozovek. Předpokládaná hodnota této akce nesmí překročit 29,61 milionu korun včetně DPH.

Druhý úsek o celkové délce 4,36 kilometru povede mezi obcemi Přepeře, Všeň a Příšovice. Úpravy jsou rozděleny do několika fází – bude se jednat o vytvoření

nového asfaltového povrchu, zpevnění již existujících polních cest a doplnění značení. Předpokládaná hodnota této akce nesmí překročit 15.188.303,87 korun včetně DPH.

Na základě dohody mezi obcemi a Libereckým krajem bude financování cyklostezky Greenway Jizera v úseku Turnov–Svijany následující:

1. Liberecký kraj: 20.489.333,22 korun včetně DPH
2. Město Turnov: 5.114.185,11 korun včetně DPH
3. Obec Modřišice: bez podílu
4. Obec Přepeře: 3.937.889,01 korun včetně DPH
5. Obec Příšovice: bez podílu, avšak zajišťuje navazující úsek
6. Obec Všeň: bez podílu, v katastru obce dojde pouze k úpravě a doplnění značení trasy

„Část v katastru města Turnov a obce Modřišice je podpořena z Integrovaného regionálního operačního programu, díky kterému můžeme čerpat dotaci až do výše 17.588.789,74 korun,“ doplnil Jiří Ulvr, radní pro resort hospodářského a regionálního rozvoje, evropských projektů, územního plánování a rozvoje venkova.

Greenway Jizera měří v celé své délce od osady Jizerka v Kořenově až na hranici Prahy v Horních Počernicích asi 170 kilometrů, z toho 80 kilometrů je v Libereckém kraji.

Kromě výše uvedených částí se pracuje i na dalších úsecích. Na Jilemnicku – pod záštitou stejnojmenného svazku obcí – byla po dohodě obcí a Správy železnic podána žádost o dotaci z rozpočtu Libereckého kraje na projektovou přípravu úseku Peřimov – Horní Sytová.

V loňském roce získalo město Rokytnice nad Jizerou dotaci na předprojektovou a projektovou přípravu úseku mezi Jabloncem nad Jizerou a Rokytnicí nad Jizerou.

Ve finální fázi projektové přípravy před podáním žádosti o území rozhodnutí je úsek Semily – Benešov u Semil, také podpořený z dotace z rozpočtu kraje. Pracuje se i na úseku Železný Brod – Líšný, který podpoří Liberecký kraj z dotačního titulu.

(Filip Trdla)

lomnice n/p

≡ **STAND-UP: Adéla Elbel - První poločas rozpadu**

30. 10. v 19.00 v kině

Komička Adéla Elbel žije život, jak nejlíp dokáže.

Ale protože to občas zas tak dobře nedokáže, dala vzniknout svému novému speciálu „Stand up your life: první poločas rozpadu“, ve kterém mluví o tom nejpodstatnějším – tedy sama o sobě. Přijďte se přesvědčit, jak dokáže být

zábavná, stejně jako nesmlouvavě kritická a díky své lásce k proseccu taky někdy fajn... Tuhle one woman show nechcete propásnout. Adéla Elbel je stand-up komička a moderátorka, pravidelně vystupuje s pořadem Na stojáka a v televizním pořadu Comedy club. Zabývá se životem v popkulturním odkazu s přesahem do filosofie citátů moudrých lidí.
Vstupné: 350 Kč

semily

/// Lidé se v Semilech rozloučili s režisérkou Věrou Plívovou-Šimkovou
19. října – Potlesk zazněl na závěr dnešního posledního rozloučení s režisérkou Věrou Plívovou-Šimkovou, které se konalo v kostele Sboru Dr. Karla Farského v Semilech. Jeho síň byla zcela zaplněná, uvnitř bylo přes 100 lidí. V tomto kostele měla Plívová v roce 1959 i svatbu se sklářem Tomášem Šimkem, který zemřel před 26 lety a který měl na tomto místě také poslední rozloučení. První dáma českého dětského filmu zemřela náhle v neděli 13. října ve věku 90 let. Smuteční obřad vedl vikář Církve československé husitské Benjamin Mlýnek.

Hravá výstava

4. října 2024 - 5. ledna 2025

UZHÍRU DO STŘEDOVĚKU!

„Vyzkoušejte, osahajte a očichejte“ středověk!
Prožijte historii na vlastní kůži na výstavě plné aktivit!

kultura
kuň
rytíř
hra
vzdělání
zbraně
trest
zábava
město
lov
jídelo
řemeslo
oděv
trh

Muzeum a Pojizerská galerie Semily, p. o.
www.muzeumsemily.cz

≡ Z historie města – Železný brod v roce 1964

Často slyšíme, že dříve bylo lépe. Jak vlastně žili občané našeho města před šedesáti lety, v roce 1964? Co o této době píše městská kronika?

K městu Železný Brod byla na žádost občanů připojena osada Splzov. Sloučení bylo schváleno na plenárním zasedání ONV v Jablonci nad Nisou dne 18. února 1964.

Od 1. července 1964 bylo v Železném Brodě nově zřízeno obvodní oddělení Veřejné bezpečnosti, které bylo umístěno v bývalé advokátní poradně na Spořilově. Jeho náčelníkem byl jmenován s. Hujer.

V únoru byla vyhlášena některá opatření k z hospodárnění výroby a ke zvýšení životní úrovně obyvatelstva, která se projevila zvýšením cen masa a některých potravin, ale také snížením cen některého zboží, například vajec. Toto opatření mělo znamenat větší pružnost cen a řídit se množstvím nabízeného zboží na trhu a zájmem spotřebitelů. Mělo být výhodné jak pro výrobce a dodavatele, tak i pro zákazníky a spotřebitele. Další úprava cen, která se týkala především pohostinství, vstoupila v platnost v dubnu téhož roku. Tehdejší kronikář František Sochor k tomu uvedl: „Praxe ukáže, jak se tato opatření osvědčí.“ Jak to dopadlo, nevíme, nemáme o tom žádné informace.

Městská rada se několikrát zabývala stížnostmi občanů na uzavírání různých prodejen (dovolená, inventura, přejímka zboží). „Každé další uzavření prodejny měl sice povolovat MěNV na návrh a se souhlasem obchodní komise, ale leckdy se stalo, že byly uzavřeny prodejny dvě, a pak nastala kalamita v zásobování.“ Také stížnosti na kvalitu chleba byly velmi časté a lidé se dožadovali, aby město bylo zásobováno chlebem i z jiného kraje a okresu, kde byl podle nich lepší.

I letos se opakovaly časté stížnosti občanů, především z Brodce, na silné detonace v lomě a na nebezpečné odlétání kamenů do velké vzdálenosti. Podrobné jednání o provozu zdejší vápenky se konalo na prosincové schůzi rady MěNV, které se zúčastnili i zástupci podnikového ředitelství Prachovických cementáren a vápenic v Prachově. Bylo zjištěno, že se počítá se zrušením tohoto závodu, neboť všechny lomy jsou už téměř vyčerpány a rozšiřovat se nemohou. K likvidaci dojde pravděpodobně v roce 1970. Ke skutečnému konci vápenky v Železném Brodě došlo v roce 1968.

V tomto roce byl určen k demolici zděný dům, který původně patřil k hostinci „U Koníčka“ (čp. 174). V přízemí byly stáje a chlévy, v poschodí býval původně výčep a taneční sál. Lidově se tu říkalo „Na Kocandě“ a setkávala se zde především řemeslnická a dělnická mládež.

V bývalé restaurace „Na Mýtě“ byl slavnostně otevřen Klub důchodců, kde zmiňovaní našli příjemné prostředí a mohli se zde nyní scházet k různým zábavám, besedám i poučným přednáškám a různým kulturním akcím, které připravoval volený výbor klubu. Bývalá restaurace „Na Mýtě“ byla přestěho-

vána do obnovené restaurace „Slavie“, která byla opět zřízena na místě bývalé školní jídelny.

V říjnu byl také slavnostně otevřen zrenovovaný hotel „Jizera“.

V červenci byla v přírodním divadle uspořádána estráda, na níž vystoupil orchestr Klubu železničářů z Liberce a známí zpěváci Waldemar Matuška, Karel Štědrý, Karel Gott a další. Divadlo bylo téměř vyprodáno.

I takový byl rok 1964 v našem městě. Tento text čerpal především z kroniky města Železný Brod.

/ David Řeřicha, pracovník muzea

LOUŽNICE –

DIVADLO V ROZTOCKÉ JILEMNICE
Uvádí hru Anny Saavedry:

JILEMNICE
ROZTOCKÉ
DIVADLO

**KUŘAČKY A
SPASITELKY**

Kulturní dům Loužnice
Sobota 26. října od 20:00
vstupné 100 Kč

Ve společném domě žijí tři sestry a jejich čerstvě ženatý bratr.
Něžná groteska o virtuálních láskách, pracujících ženách
a mužích v domácnosti.

❧ **JIČÍN – Jičín zahajuje rekonstrukci letního stadionu v areálu**

Jičínské sportoviště čeká kompletní rekonstrukce a modernizace. Investiční akci města Jičína za více než 32 milionů korun s daní podpořila Národní sportovní agentura, která městu přiznala dotaci ve výši 70 procent způsobilých výdajů.

Provoz sportovního areálu bude výrazně omezen v letní sezóně 2025 a sportoviště se mají otevřít na sezónu 2026.

Rekonstrukce letního stadionu se připravovala, avšak její realizace byla vzhledem k finančním nákladům podmíněna tím, že Jičín uspěje se žádostí o dotační podporu. Ještě předtím, než byla dotace schválena, město Jičín vysoutěžilo veřejnou zakázku, a to v novém formátu Design & Build. Zakázku získala společnost SPORT Construction a.s. Poté na základě dohody čekala na pokyn, zda město Jičín uspělo se žádostí o dotaci u Národní sportovní agentury. Ta ji schválila začátkem roku 2024, a to ve výši 22,5 milionu korun.

Formát veřejné zakázky Design & Build spočívá v tom, že vysoutěžený dodavatel připraví projektovou dokumentaci i provede samotné stavební práce. U jiných, dosavadně používaných zakázek jsou tyto fáze rozdělené a dodávají je různé firmy. Zahájení realizace stavby se původně předpokládalo až v roce

2025, avšak práce na projektové dokumentaci proběhly rychleji.

První část vlastní realizace již proběhla na přelomu srpna a září 2024. Došlo k instalaci nového osvětlení u tréninkového fotbalového hřiště s umělým povrchem. Svítily byly přezbrojeny na úspornou LED technologii, která se ve městech stává standardem.

Nyní přichází realizace hlavní části prací. Rekonstrukce se týká atletického oválu, travnatého hřiště a atletických sektorů. Jde o atletický 400metrový ovál o poloměru 36,5 m v sestavě 8+8 drah, o sektory technických atletických disciplín, dále o travnatou plochu uvnitř oválu, která bude sloužit jako dopadová plocha atletických disciplín a také jako soutěžní fotbalové hřiště. (Jičín – moje město)

≡ **Velká hrdomst! Ve střeđu 16. října převzala ředitelka Knihovny Václava Čtvrťka Jana Benešová ocenění Knihovnice roku. Další cenu navíc převzala i jičínská knihovnice dětského oddělení Michaela Skrbková. Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně je důležitou kulturní institucí, která v našem městě připravuje besedy, kurzy a také například vede Virtuální univerzitu třetího věku. Ocenění je rozhodně v dobrých rukách. Knihovnu Václava Čtvrťka zřizuje město Jičín jako svou příspěvkovou organizaci a její aktivity s hrdomstí podporuje.** (Jičín – moje město)

≡ Hořice uctí památku svého rodáka, nočního stíhače Bitvy o Britanii – a to dne 11. listopadu

Dne 20. září 1913 se v Hořicích v Podkrkonoší vrchnímu evidenčnímu geometru Ing. Erazimu Veselému a jeho ženě Žofii Veselé narodil třetí syn, Vlastimil. Jak později autorovi těchto řádků, svému synovci v Brunswick Heads v Australii sám sdělil, formoval jeho osobnost hořický Sokol i pan učitel v základní škole.

Jako absolvent Vojenské akademie v Hranicích i dalších speciálních výcviků (se zvláštním zřetelem k nočnímu létání) - byl připraven bránit vlast před Hitlerovským Německem a poté, kdy mu to ze známých důvodů nebylo umožněno, uprchl se svými kolegy letci přes Polsko s Francií do Afriky, kde nejprve v uniformě cizinecké legie a poté v řadách britského letectva RAF bojoval až do konce války proti německému nepříteli...

Pietní slavnost uspořádá město Hořice nejprve u Masarykovy věže samostatnosti, což je úžasný památník a dominanta. Je také připomenutím obou světových válek s nebývale bohatou výzdobou. Její reliéfy jsou ozdobeny výjevy z Československého domácího i zahraničního odboje. Prezident Tomáš Garrigue Masaryk při své návštěvě roku 1926 už mohl z vrcholu věže shlédnout krásné panorama Krkonoš i okolní malebnou krajinu.

Domnívám se, že i kolorit okolí této věže i sousoší Legie před věží památníku budou dne 11. 11. 2024 - v Den válečných veteránů – velmi vhodné pro zamýšlenou slavnost a pietu. Od 15.00 u Věže samostatnosti i pak, při besedě v Městském muzeu Hořice s pilotem, historiky a příbuznými vzpomínaného

letce od 17.30. Vše pro generála Vlastimila Veselého DFC, AFC, který zejména jako noční stíhač sestřeloval na různých frontách - ve francouzské i britské uniformě nepřátelská letadla. Po roce 1948 musel emigrovat, aby pak znovu až do roku 1968 létal v britském letectvu.

Jako náruživý rybář odešel pak v tomto roce do penze, kterou se rozhodl trávit v Austrálii, kde ve státě Nový Jižní Wales v městě Brunswick Heads rád lovil sladkovodní i mořské ryby.

Z tohoto světa odešel dne 12. prosince 2001 v australském Mullumbimby generálmajor letectva, přezdívaný „At'a“ nebo „Hejtman“, v anglosaských zemích pak „Patrick“ nebo „Bill“.

V české zemi byl pohřben dne 22. října 2002 v Prostějově do hrobky rodiny své ženy Marty za vojenských poct čestné jednotky se státní vlajkou, hromadnou salvou, smutečním chorálem, naší hymnou i vojenskou večerkou. Když úplně všichni odešli, zazněl u hrobu „Valčík na rozloučenou“, zahráný na obyčejnou foukací harmoniku...

/ Jaroslav Veselý, synovec vzpomínaného pilota

≡ VALDŠTEJNSKÁ LODŽIE – MY SISTER GRENADINE (D)

25. 10. od 20.00, Valdštejská lodžie, Jičín-Sedličky

"Freak folk" z Berlína. Berlínské duo muzikantů se svou křehkou poezií zahalenou v minimalistickém folku.

tanvaldsko

≡ Kouzelný mužik z Tanvaldského Špičáku

V dávných dobách, kdy jen občas nějaký přítel přírody vážil cestu hustými lesy Jizerských hor a na vrcholech hor ještě nestály rozhledny, měl dle lidové pověsti na Špičáku sídlit kouzelný mužik,

který si s chutí a potěšením pohrával s lidmi, kteří rádi žili na úkor ostatních a tvrdé práci se vyhýbali. Naproti tomu chudým a potřebným byl hrůzný mužik v pravém smyslu slova duchem ochráncem.

V případě potřeby stál při nich a všemožně jim pomáhal, aniž by oni o tom věděli. Mužikovým domovem byla temná štěrbina na severním svahu Špičáku, která byla schovaná v hustém lese. Nedaleko štěrbiny vedla úzká lesní stezka, kterou zejména v letních měsících využívali obyvatelé z údolí, aby si zkrátili cestu mezi sousedními obcemi. Na podzim a v zimě sem zašel nanejvýš hajný, nebo sem někdy zabloudila stařenka, která v lesích sbírala klestí.

Jednoho pěkného podzimního dne šla do lesa sbírat klestí i chudá žena se svými dvěma synky. Nedaleko štěrbiny se s nimi usadila na malé pasece, aby snědli chléb, který si s sebou přinesli. Přitom spatřili dvě malé srnky, které byly velmi krotké, přišly až k nim a dětem žraly chléb z ruky. Matku i děti to velmi potěšilo a děti přesvědčily matku počkat do setmění a vzít si krotké srnky s sebou domů.

Avšak matka měla pochybnosti a vyličila dětem, že by mohla být obviněna z lesního pychu a vězení by ji neminulo.

Děti ale na námitky matky nedbaly a se srnkami spokojeně dováděly a dostaly se hlouběji do lesa až ke štěrbině, kde srnky náhle zmizely. Překvapené děti zrakem hledaly, kam mohly srnky zmizet a neméně překvapené a vystrašené byly, když ze štěrbiny vystoupil mužík s šedivými vlasy, který si sedl na skálu, vytáhl z kapsy kulaté zrcátko a pohlížel do něj. Zvědavě, ale se strachem se děti přiblížily k mužíkovi, který je zahlédl a přívětivě jim nabídl, aby se do zázračného zrcátka také podívaly. Chlapci odvážně nabídku mužíka přijali, a když přistoupili blíž, užasli nad obrázky, které viděli v zrcátku. Nejprve v zrcátku uviděli zcela zřetelně cestu do své domovské obce, po které s matkou šli. S nimi šly dvě čilé srnky, ale z dálky k nim přicházel hajný. Co se bude dít, ptali se udiveně chlapci. Jen se pozorně dívejte, odpověděl mužík a pootočil zrcátko. V tom okamžiku bylo vidět hajného, jak přichází k domu, kde s matkou oba bydlí. Hajný jim odebral srnky a chtěl odvést matku k četníkům, neboť jejich konání označil jako trestný lesní pych. To je strašné, pravil jeden z chlapců.

Ještě dobře, že jsme srnky nechali odběhnout a ty zmizely, pravil druhý chlapec. Poté Mužík zrcátko opět otočil a chlapci viděli velké město s mnoha věžemi. V ulicích města byl čilý ruch, lidé chodili sem a tam jako doma v neděli, když se chodí do kostela. Dětem spadl kámen ze srdce, usmívaly se a pozorovaly dění v zrcátku. Náhle se v zrcátku objevil pohled do jedné úzké ulice, kde si děti u domu hrály na schovávanou a v nich poznaly sami sebe. „Ale, skvělá věc,“ zvolal starší z chlapců, „my jsme ještě nikdy nebyli ve městě“. „Brzy tam ale budete,“ pronesl mužík s vážnou tváří. Než chlapci mohli položit mužíkovi další otázky, ukázalo zrcátko nový obraz: místnost ve víceposchodovém činžovním domu. Tam seděly děti spokojeně spolu s matkou. Byla to sice malá místnost, ale světlá, zalitá sluncem. Obraz v zrcátku zvláštním kouzlem ukázal, jak chlapci vyrostli v urostlé, statné a pěkné mladíky. Chovali se k matce velmi láskyplně a srdečně a obdarovávali ji drobnými dárky a květinami. Menší chlapec řekl, že je na čase se s mužíkem rozloučit a jít za matkou, aby se nestrachovala, že jsou tak dlouho pryč. „Bud'te bez starostí“, odvětil mužík a po opětovném otočení zrcátka byl vidět okraj lesa, kde na ně matka čekala a mluvila s hajným. „Teď se rozhoduje o vaší budoucnosti, a to co jste viděli v zrcátku, brzy prožijete,“ pravil mužík. Chlapci udiveně hleděli na mužíka.

Pak jeden z chlapců objal mužíka a zeptal se ho, co se s nimi bude dít dál. V tom mužík znovu sáhl k zrcátku a v něm viděli velkou strojírenskou halu, ve které oba jako mladíci zdatně pracovali. To chlapce velmi zaujalo a horlivě chtěli uchopit ruku mužíka, aby si zrcátko přiblížili a sami s ním otáčeli, ale mužík to nedopustil s poznámkou, že oni zrcátko používat neumí a nemohou. Pak mužík sám zrcátko otočil a chlapci v něm spatřili jiný obraz. Vznešený pokoj vyzdobený květinami a smutečnými věnci. Kolem rakve umístěné uprostřed pokoje bylo nespočetné množství zapálených svíček a na zdi byl velký kříž. Co to je, zaznělo z úst dětí. Mužík chvíli mlčel, pak zrcátko vzal k sobě, chlapce s kudrnatými, blondatými vlasy pohladil, naklonil se k nim a tichým hlasem jim sdělil, že to byla smuteční síň jejich zemřelé matičky. Když to děti slyšely, měly

v očích slzy a přepadl je smutek. Starší z chlapců nevěřicně kroutil hlavou a pravil „Jak je to možné, starý, že naše matička má zemřít osamocená v cizí zemi a její synové ani nemají být u její rakve, plakat a modlit se?“ Mužík jim už ale odpověď zůstal dlužen, než si děti stačily otřít uplakané oči, kouzelný mužík zmizel.

Stalo se ale to, co jim zrcátko předpovědělo. Hajný zakázal chudé matce vzít s sebou z lesa klestí. Matka plakala a vylíčila hajnému jejich chudobu, hajný se nad ní slitoval a chudé rodiny se ujal. Chlapce nechal řádně vyučit a odstěhovali se do města. Tam prožívali šťastné dny. Chlapci vyrostli ve statné muže, pracovali ve velké strojírenské továrně a ani nevnímali, že jejich matka má už šedé vlasy a stárne. Když matka zemřela, byli oba v cizí zemi, a když dlouhou dobu neměli o matce žádnou zprávu a se strachem o matku se vraceli zpátky domů, přikrýval jejich matku už dlouho zelený trávník venku na hřbitově. Matka zemřela v osamění, tak jak předpovídalo zrcátko.

/ Richard Seidel, *Tanvalský zpravodaj*

jablonec

⇒ Městské divadlo v Jablonci nad Nisou má nové vedení za Pavla Žura, který loni v létě zemřel. Správní rada pověřila loni řízením divadla dočasně Lucii Peterkovou, která teď zvítězila i ve výběrovém řízení. Do výběru se přihlásili tři uchazeči. Do funkce ředitelky bude jmenována od 1. ledna 2025.

liberecký kraj

⇒ V soutěži o stavbu roku Karla Hubáčka hledá Liberecký kraj stavbu dvacetiletí

Soutěž, která se snaží propagovat kvalitní architekturu a stavební projekty, se v kraji koná 20 let, letošní ročník vyhrála rekonstrukce Jiráskova divadla v České Lípě, která si získala odbornou porotu i veřejnost. Také o stavbě dvacetiletí může teď v internetovém hlasování rozhodnout veřejnost. Pro jeden z vybraných projektů mohou lidé hlasovat do 28. února 2025 na stránkách www.stavbaroku.lk

„Na výsledky jsem zvědavý. Spolu se zástupci partnerů, kteří se scházejí v přípravném výboru soutěže, jsme ze všech oceněných realizací za uplynulých dvacet let hlasováním vybrali 29 reprezentativních zástupců z různých kategorií. Své favority samozřejmě mám a uvidíme, jestli se trefím,“ řekl krajský radní pro rozvoj Jiří Ulvr. Slavnostní předání cen se uskuteční zároveň s vyhlášením oceněných v 21. ročníku soutěže příští rok v květnu.

Organizátoři vybrali do soutěže o stavbu dvacetiletí nejlepší projekty, které uspěly v minulých letech. Je mezi nimi například i českolipské Jiráskovo divadlo, které zatím v hlasování vede, ale také další novostavby a rekonstrukce. Mezi nominovanými je třeba nové sídlo sklářské společnosti Lasvit v Novém Boru, sportovní a rekreační areál Maškova zahrada v Turnově, liberecké science centrum iQLandia, budova rektorátu Liberecké univerzity, rekonstrukce skokanského můstku v Lomnici nad Popelkou nebo konverze městských lázní na Oblastní galerii v Liberci.

Soutěž o stavbu roku Libereckého kraje má tradici od roku 2004, od roku 2019 nese jméno autora ikonického hotelu a vysílače Ještěd, libereckého architekta Karla Hubáčka, od jehož narození v únoru uplynulo sto let. V posledních pěti ročnících získaly hlavní cenu vždy projekty, které vznikly revitalizací brownfieldů, jako je Jiráskovo divadlo, rekonstrukce Liebiegova paláce v Liberci nebo bývalé fary ve Vratislavicích. Přihlášky do dalšího ročníku soutěže bude možné podávat od 1. listopadu.

(Náš REGION)

/// Liberecký kraj má novou koalici na další čtyři roky. Z krajských voleb, které se uskutečnily 20. a 21. září, po vyjednáváních vzešla koalice Starostů pro Liberecký kraj a SPOLU pro Liberecký kraj – ODS, TOP 09, KDU-ČSL. Dnes zástupci těchto politických stran a hnutí podepsali Koaliční smlouvu pro volební období Zastupitelstva Libereckého kraje 2024-2028.

„Dohodli jsme se na spolupráci, která bude navazovat na práci končící koalice a která zároveň bude dál kraj rozvíjet v našich programových shodách. Chceme se věnovat výzvám, které před Libereckým krajem stojí, jako jsou například investice do středního školství, zrychlení železniční dopravy z Liberce do Prahy a také oprava Ještědu,“ uvedl zástupce vítězné strany v kraji a současný hejtman Martin Půta. „Koalici jsme sestavili tak, aby fungovala po další čtyři roky. Přeji si, aby to byly roky, ve kterých budeme pomáhat tam, kde je to potřeba a nepřekážet tam, kde si lidé umí poradit sami.“

„Jsme rádi, že se podařilo uzavřít tuto koalici. Věřím, že Liberecký kraj posuneme výrazně dopředu. Chceme se soustředit na prosperitu, inovace a strategický rozvoj kraje. Rádi bychom využili jeho potenciál a díky kompetencím všech zastupitelů a navrženému složení rady ještě více zatraktivnili Liberecký kraj, a to i za hranicemi České republiky,“ řekl lídr SPOLU pro Liberecký kraj – ODS, TOP 09, KDU-ČSL v kraji Edvard Kožušník.

Koaliční smlouva má 12 stran a je rozdělena na 11 článků, které se věnují rozměrům spolupráce a také složení devítičlenné Rady Libereckého kraje. Šest členů rady bude mít vítězná strana Starostové pro Liberecký kraj. Tři členy bude mít SPOLU pro Liberecký kraj – ODS, TOP 09, KDU-ČSL. Podle smlouvy koalice navrhuje, aby hejtmanem Libereckého kraje byl Martin Půta, který tak počtvrté obhájí tento post. Pro další čtyři roky bude mít v gesci

i resort ekonomiky. Statutárním náměstkem pro resort hospodářského a strategického rozvoje se stane Edvard Kožušník. Náměstkem hejtmána pro resort dopravy by měl být Jan Sviták. Náměstkyní hejtmána pro resort kultury a cestovního ruchu by se měla znovu stát Květa Vinklátová. Jako náměstek hejtmána pro resort majetku a investic je navržen Jiří Ulvr. Náměstkem hejtmána pro životní prostředí a zemědělství by měl být Jiří Klápště. Vladimír Richter by měl jako náměstek hejtmána zastat, stejně jako v předchozím volebním období, resort zdravotnictví. Členkou rady kraje pro resort školství a sportu by dle znění koaliční smlouvy měla být Jitka Skalická a členkou rady kraje pro resort sociálních věcí se má stát Anna Provazníková. Pět stávajících radních tak bude v práci radního Libereckého kraje dále pokračovat. Na Koaliční smlouvu navazuje Programové prohlášení, které vymezuje základní programový rámec pro činnost Rady Libereckého kraje v letech 2024–2028.

V krajských volbách se se ziskem 34,75 % umístili na prvním místě Starostové pro Liberecký kraj. Získali 20 mandátů v Zastupitelstvu Libereckého kraje, oproti předchozímu volebnímu období ztratili dva mandáty. Druhé místo patří hnutí ANO 2011, jež získalo 32,87 %, tedy 18 zastupitelských mandátů, což je o osm víc, než mělo dosud. Třetí příčka náleží SPOLU pro Liberecký kraj – ODS, TOP 09, KDU-ČSL s 8,75 %, a to jim vyneslo 5 mandátů. Dvě křesla v zastupitelstvu získaly společně SPD a Trikolora s 5,17 % platných voličských hlasů. Volební účast v Libereckém kraji dosáhla 33,53 %.

LIBERECKO, JABLONECKO – Liberecký kraj zažívá nebyvalý nárůst případů žloutenky typu A. Hygienici evidují 78 nemocných, což je nejvíce za posledních pět let. Nové ohnisko v Liberci vyvolává obavy z dalšího šíření nemoci.

Liberecký kraj čelí největšímu výskytu žloutenky typu A za posledních pět let. Podle údajů krajské hygienické stanice bylo k 17. říjnu evidováno celkem

78 případů tohoto onemocnění. Nové ohnisko nákazy se objevilo v Liberci, kde od září přibylo 33 nemocných.

Monika Hausenblasová, ředitelka odboru protiepidemického, uvedla, že v Liberci se zpočátku jednalo o případy bez zjevné souvislosti u dospělých osob bez cestovatelské anamnézy. Následně docházelo k šíření nákazy v rodinách. Zdroj infekce zatím nebyl odhalen, ale spekuluje se o kontaminovaných potravinách. Virus žloutenky A je totiž velmi odolný vůči vnějším vlivům a může přežívat na různých površích po dlouhou dobu.

Druhé ohnisko nákazy se nachází na Jablonecku, kde je od května evidováno 44 případů. První případ byl zaznamenán v Desné a souvisel s návštěvou příbuzných ze Slovenska. Onemocnění se zde šířilo především v rodinách s nižším hygienickým standardem, ale nyní se vyskytují i případy bez zjevné souvislosti v běžné populaci.

V reakci na situaci nařídili hygienici protiepidemická opatření v pěti základních školách a jedné mateřské škole v Liberci a na Jablonecku. Celkem bylo vydáno 318 rozhodnutí pro fyzické osoby a sedm pro školská zařízení.

Žloutenka typu A, známá také jako nemoc špinavých rukou, se přenáší především kontaktem s nakaženou osobou nebo kontaminovanými předměty. Mezi příznaky patří zažívací potíže, příznaky podobné chřipce a v některých případech i žluté zbarvení kůže a očního bělma. Odborníci doporučují jako nejúčinnější prevenci očkování.

Tato situace připomíná rok 2019, kdy v Libereckém kraji onemocnělo žloutenkou 122 lidí, s největším ohniskem v Turnově. Současný vývoj naznačuje, že letošní počet nemocných by mohl překonat i tuto hodnotu.
(Náš REGION)

LIBEREC – Liberec nejspíš prodá bývalé oční sanatorium v Machníně za 20,86 milionu korun pražské firmě Domov Nepomuk. Firma tam chce postavit Alzheimer centrum s kapacitou 162 lůžek a poté ho ještě rozšířit o domov důchodců.

Pro zchátralý tříhektarový areál nemá radnice využití a prodat se ho snaží od roku 2021. Bývalé oční sanatorium známé i jako Kleinertova vila bylo původně honosným sídlem zasazeným do udržovaného lesoparku a s výhledem na zříceninu hradu Hamrštejn. Dnes je v dezolátním stavu a dlouhodobě do něj zatéká.

Machnínský zámek si jako rodinné sídlo zřejmě nechal postavit roku 1882 továrník Adolf Schwab, politik a majitel textilky. Po znárodnění tam bylo sanatorium, do kterého se jezdily léčit děti s očními vadami z celé země. Město vlastnilo areál do roku 1999, kdy prodalo budovu zámečku společně s domkem správce a strážní věží na ploše téměř 500 m² a nechalo si jen okolní pozemky, zhruba tři hektary. Plán několika libereckých lékařů, kteří se zavázali k vybudování moderního sanatoria, ale zkrachoval. Zpátky získal Liberec všechny budovy do svého vlastnictví v roce 2019 za 2,8 milionu korun.

(archiweb.cz)

≡ **Otevření 13. komnaty zámku**

28. 10. v 10.30, Zámek Mnichovo Hradiště

Komentovaná prohlídka obrazárny a zlatého salonku, rozšířená prohlídka I. okruhu "Zámecké interiéry". Obrazárna a Zlatý salonek jsou unikátně dochované místnosti, které jsou kvůli své ochraně běžně nepřístupné.

Vstupné: 280 Kč

ŠEST TANEČNÍCH HODIN V ŠESTI TÝDNECH

Šest týdnů tance, šest týdnů porozumění a hledání společné řeči. Madam Lily Harrison si najímá Michaela Minettiho, aby ji naučil swing, tango, valčík, foxtrot, cha-chu a moderní tanec. Oba prochází těžkým životním obdobím, a i přesto, že spolu zdánlivě nemají nic společného, nakonec najdou společnou řeč a vzájemně si pomohou. Ve hře, kterou uvedeme 24. října, hrají Chantal Poullain a Martin Kraus.

POŘÍDÍTE V PŘEDPRODEJI:

DS SLAD MNICHOVO HRADIŠTĚ: S TVOJÍ DCEROU NE

Bláznivá komedie mnichovohradištského divadelního souboru SLAD o tom, jak snadno spadnout do manželské krize a jak těžko z ní ven... Uvedeme 12. listopadu, vstupenky lze rezervovat online nebo zakoupit v městském infocentru.

VEČER S ONDŘEJEM VETCHÝM

Dne 14. listopadu vás pozveme na jedinečnou talk show s jedním z nejlepších českých herců, Ondřejem Vetchým. Moderátorem večera bude PhDr. Jiří Vaniček, který provede diváky zábavným a inspirativním rozhovorem s oblíbeným hercem. Na závěr večera dostanou diváci prostor na své dotazy. Vstupenky k rezervaci online nebo v prodeji v městském infocentru.

TURNOV – Nebeská družina (Svaté obrázky ze sbírky rodiny Scheybalových)

Svaté obrázky, jsou již dlouho součástí soukromých i veřejných sbírek, ale uměnověda si jich zatím moc nevšímá. Možná proto, že jsou většinou jednoduché a umělecky nenáročné, mají však zato těsnou vazbu na důležité životní mezníky a osobní prožitky konkrétních lidí. Proto jsou nám, i s odstupem času, stále blízké. Vážou se ke škále různých společenských příležitosti, svátků a událostí v životě minulých generací, při nichž se svaté obrázky rozdávaly nebo prodávaly.

Ze sbírky Josefa Václava Scheybala jsme pro výstavu Nebeská družina vybírali exponáty jak z hlediska stáří, od 17. po 20. století, tak určení. K těm nejběžnějším patří upomínky z poutí, a naopak k těm nejzajímavějším tu budou patřit ochranné škapulířové tisky nebo polykací obrázky užívané v lidovém léčitelství. Také chceme upozornit na širší používaných výtvarných a tiskařských technik. Návštěvník tak uvidí dřevořezy, lepty, rytiny, malbu na pergamenu, ale i fotografie nebo moderní ofsetový tisk. Originály svatých obrázků doplní lidové dřevořezby oblíbených poutních madon, podmalby na skle, skutečný škapulíř a jako velká rarita několik měděných desek k tisku svatých obrázků z rukou mistrů mědirytců 18. a 19. století.

Vernisáž výstavy **ve čtvrtek 24. října** v 17.00 hodin v Kamenářském domě Muzea Českého ráje. Výstava potrvá do 19. ledna.

MUZEUM ČESKÉHO RÁJE V TURNOVĚ
VÁS ZVE NA VÝSTAVU

MČRT

Nebeská družina

SVATÉ OBRÁZKY
ZE SBÍRKY RODINY
SCHEYBALOVÝCH

KAMENÁŘSKÝ DŮM
24. 10. 2024 – 19. 1. 2025

MINISTERSTVO
KULTURY

